

АЛФА КУОЛИТИ

Новият стандарт ISO 9001:2008 – само крачка или скок напред (публичен семинар на Международния есенен технически панаир в Пловдив, 2008)

ТЕМИТЕ

(разширени резюмета)

Кои са очакваните изменения във версия 2008? (общ преглед)

Измененията – близо или далеч от българските практики са те? (коментар)

Какво ново в интегрираните системи за управление

Представени от Бончо Антонов, Бистра Иванова, Яна Григорова

Алфа Куолити Интернешънъл ООД
Консултанти по управление

1407 София, Пощенска кутия № 110
община “Лозенец”, ул. “Кишинев” № 3, вх. А
тел./факс 02-8687531 тел. 02-8624903

office@alphaquality.dir.bg

www.alphaquality.org

КОИ СА ОЧАКВАНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ ВЪВ ВЕРСИЯ 2008?

ВАЖНА ЗАБЕЛЕЖКА

Информацията, дадена по-долу по тази тема, не трябва да се ползва като основание за промени в СУК или в документацията на СУК. За такива цели може да послужи официалното издание на стандарта ISO 9001:2008, след като бъде публикувано

КЛАУЗА 0.1/параграф 3 (ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ)

В текста за това къде и кой може да ползва стандарта е уточнено, че трябва да се оценява способността на Организацията да постига изискванията

- на клиента
- законови и нормативни, приложими за продукта
- и своите собствени изисквания

This International Standard can be used by internal and external parties, including certification bodies, to assess the organization's ability to meet customer, statutory and regulatory requirements applicable to the product, and the organization's own requirements.

КЛАУЗА 0.2 (ПРОЦЕСЕН ПОДХОД)

Добавен е текст, който казва, че процесите се управляват за получаване на желани изходи (резултати)

The application of a system of processes within an organization, together with the identification and interactions of these processes, and their management **to produce the desired outcome**, can be referred to as the "process approach".

КЛАУЗА 0.4 (СЪВМЕСТИМОСТ С ДРУГИ СИСТЕМИ ...)

Добавен е коментар, че при разработване на ISO 9001:2008 е отчетен стандартът ISO 14001:2004

КЛАУЗИ 1.1 (ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ & ПРИЛОЖЕНИЕ)

Забележка 1 – към обхвата на понятието “продукт” са добавени “закупуван” продукт и “междинен продукт”

В Забележка 2 е уточнено, че законови норми, постановления и наредби може да се изразят най-общо като “правни” изисквания

КЛАУЗА 2 (НОРМАТИВНО ПОЗОВАВАНЕ)

Стандартът ISO 9000 е посочен с версия 2005

КЛАУЗА 3 (ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ)

Премахнати са обясненията кои са “доставчик”, “организация” и “клиент”

КЛАУЗА 4.1 (ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ)

а) думата “идентифицира” е заменена с “определи”

a) determine the processes needed for the quality management system and their application throughout the organization (see 1.2),

Добавена Забележка 2
Пояснява какво е “външен процес” ...

NOTE 2

An outsourced process is identified as one being needed for the organization’s quality management system but chosen to be performed by a party external to the organization

Добавена Забележка 3 – Пояснява, че трябва да се прилагат различни схеми/ степени при управление на външните процеси, според

- значението им за качеството
- разпределението на схемите за контрол
- значението на входния контрол

NOTE 3

Този документ е част от онлайн библиотеката на Алфа Куолити - www.alphaquality.org/bibl/bibl.html

The type and nature of control to be applied to the outsourced process may be influenced by factors such as:

- a) the potential impact of the outsourced process on the organization's capability to provide product that conforms to requirements;
- b) the extent to which the control for the process is shared;
- c) the capability of achieving the necessary control through the application of clause 7.4.

Ensuring control over outsourced processes does not absolve the organization of the responsibility of conformity to all customer, statutory and regulatory requirements

КЛАУЗА 4.2.1 (ДОКУМЕНТАЦИЯТА НА СУК ...)

Редактиран текст – за записите, които се изискват в документираната СУК – смисълът е същият

Добавено към ЗАБЕЛЕЖКА 1 –

Един документ може да съдържа изисквания на няколко процедури

И

Изискванията на една процедура може да са дадени в няколко документа

A single document may include the requirements for one or more procedures. A requirement for a documented procedure may be covered by more than one document.

КЛАУЗА 4.2.3/f (УПРАВЛЕНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ)

Пояснява се, че подлежат на управление само онези външни документи, за които Организацията счита, че са важни за СУК

f) to ensure that documents of external origin **determined by the organization to be necessary for the planning and operation of the quality management system** are identified and their distribution controlled

КЛАУЗА 4.2.4 (УПРАВЛЕНИЕ НА ЗАПИСИТЕ)

Съкратен текст, без промяна в изискванията

Въвеждат се само редакционни изменения (за приближаване към ISO 14001)

The organization shall establish a documented procedure to define the controls needed for the identification, storage, protection, retrieval, **retention** and disposition of records

Records shall remain legible, readily identifiable and retrievable

КЛАУЗА 5.5.2 (ПРЕДСТАВИТЕЛ НА РЪКОВОДСТВОТО)

Пояснява се, че Представителят трябва да е от висшето ръководство на самата Организация

Top management shall appoint a member of **the organization's** management who, irrespective of other responsibilities, shall have responsibility and authority that includes.

КЛАУЗА 6.2 (ПЕРСОНАЛ)

6.2.1

Добавена забележка –

Пояснено е, че изискванията за компетентност за постигане на съответствие с изискванията към продукта са за всеки, който има работа в обхвата на СУК

Personnel performing work affecting **conformity to product requirements** shall be competent on the basis of appropriate education, training, skills and experience

NOTE

Conformity to product requirements may be affected directly or indirectly by personnel performing any task within the quality management system.

РЕДАКТИРАНИ ТЕКСТОВЕ

6.2.2/a

“персонал, изпълняващ работа, влияеща на **съответствието на продукта с изисквания** (~~качеството на продукта~~)”

6.2.2/b

“**където е подходящо**” се осигурява обучение или други подходящи действия за **постигане на нужна компетентност** (~~задоволяване на такива нужди~~)”

6.2.2/c

Да се провери, че нужната компетентност е постигната (а не да се мери ефективност от обучение)

КЛАУЗА 6.3 (ИНФРАСТРУКТУРА)

Включва информационните системи като пример за инфраструктурен елемент

c) supporting services (such as transport, communication or **information systems**)

КЛАУЗА 6.4 (РАБОТНА СРЕДА)

Добавена Забележка, която пояснява, че работната среда включва условията, при които се работи – физически фактори и фактори на околната среда, например шум, температура, влажност, осветление или времето (като климатично понятие)

NOTE

The term "work environment" relates to conditions under which work is performed including physical, environmental and other factors (such as noise, temperature, humidity, lighting, or weather).

КЛАУЗА 7.1 (ПЛАНИРАНЕ НА СЪЗДАВАНЕТО НА ПРОДУКТА)

Редакция – добавена е думата “измерване”

“При планиране на създаването на продукта, Организацията трябва да определи, според случая:” ...

с) ”изискваните дейности за проверка, потвърждение, наблюдение, **измерване**, контрол и изпитване, характерни за продукта, както и критерии за приемането на продукта”

c) required verification, validation, monitoring, **measurement**, inspection and test activities specific to the product and the criteria for product acceptance;

КЛАУЗА 7.2.1 (ПРОЦЕСИ, СВЪРЗАНИ С КЛИЕНТА)

a) Редактиран текст

d) “всички допълнителни изисквания, **преценени за необходими** (~~определени~~) от организацията”

Добавена Забележка

Дейностите след доставка може да са:

- гаранционни ангажименти,
- договорни задължения за поддръжка и допълнителни услуги
- рециклиране
- извеждане от употреба

NOTE

Post delivery activities include, for example, actions under warranty provisions, contractual obligations such as maintenance services, and supplementary services such as recycling or final disposal.

КЛАУЗА 7.3.1 (ПЛАНИРАНЕ ПРИ ПРОЕКТИРАНЕ И РАЗРАБОТВАНЕ)

ДОБАВЕНА ЗАБЕЛЕЖКА

ПРЕГЛЕДЪТ, ПРОВЕРКАТА И УТВЪРЖДАВАНЕТО НА ПРОЕКТИРАНЕТО И РАЗРАБОТВАНЕТО ИМАТ РАЗЛИЧНИ ЦЕЛИ И ТЕ МОЖЕ ДА СЕ ПРОВЕЖДАТ И РЕГИСТРИРАТ (В ЗАПИСИ) ПООТДЕЛНО ИЛИ В

КОМБИНАЦИЯ – КАКТО Е ПОДХОДЯЩО ЗА ПРОДУКТА ИЛИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА

NOTE

Design and development review, verification and validation have distinct purposes. They may be conducted and recorded separately or in any combination as suitable for the product and the organization.

**КЛАУЗА 7.3.2/пар. последен
(ВХОДНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРОЕКТИРАНЕТО ...)**

РЕДАКЦИОННА ПРОМЯНА В ЧАСТТА, КОЯТО КАЗВА, ЧЕ ВХОДНИТЕ ДАННИ ЗА ПРОЕКТИРАНЕТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕГЛЕЖДАТ ЗА АДЕКВАТНОСТ. СМИСЪЛЪТ Е СЪЩИЯ

“~~(Тези входни елементи)~~ **Входните елементи** трябва да бъдат прегледани за тяхната адекватност”

The inputs shall be reviewed for adequacy. Requirements shall be complete, unambiguous and not in conflict with each other.

КЛАУЗА 7.3.3 (ИЗХОДНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРОЕКТИРАНЕТО ...)

РЕДАКЦИОННИ ПОПРАВКИ

“Изходните елементи на проектирането и разработването трябва да са ~~(представени)~~ във вид, ~~(незвolyаващ)~~ **подходящ** за тяхното потвърждаване спрямо входните елементи

The outputs of design and development shall be in a form **suitable for** verification against the design and development input and shall be approved prior to release.

ДОБАВЕНА ЗАБЕЛЕЖКА

ПОЯСНЯВА СЕ, ЧЕ ИНФОРМАЦИЯТА, НЕОБХОДИМА ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО И ОБСЛУЖВАНЕТО, ВКЛЮЧВА И ПОДРОБНИ ДАННИ ЗА ПРЕДПАЗВАНЕТО НА ПРОДУКТА

NOTE

Information for production and service provision may include details for the preservation of product.

КЛАУЗА 7.5.3/параграф 2 (ИДЕНТИФИКАЦИЯ И ПРОСЛЕДИМОСТ)

РЕДАКЦИЯ (ДОПЪЛНЕНО)

“Организацията трябва да идентифицира състоянието на продукта спрямо изискванията за наблюдение и за измерване **по време на създаване на продукта**”

The organization shall identify the product status with respect to monitoring and measurement requirements **throughout product realization.**

КЛАУЗА 7.5.3/параграф 3 (ИДЕНТИФИКАЦИЯ И ПРОСЛЕДИМОСТ)

РЕДАКЦИЯ

“Когато проследимостта е изискване, организацията трябва да управлява ~~(и да запазва)~~ уникалната идентификация на продукта **и да поддържа записи** (виж 4.2.4)”

Where traceability is a requirement, the organization shall control **the unique identification** of the product **and maintain records** (see 4.2.4).

КЛАУЗА 7.5.4 (СОБСТВЕНОСТ НА КЛИЕНТА)

ДОБАВЕНО КЪМ ЗАБЕЛЕЖКАТА
ЛИЧНИТЕ ДАННИ МОЖЕ ДА СЕ СЧИТАТ КАТО СОБСТВЕНОСТ НА
КЛИЕНТА

NOTE

Customer property can include intellectual property and personal data

КЛАУЗА 7.5.5/първо изречение (ПРЕДПАЗВАНЕ НА ПРОДУКТА)

РЕДАКЦИЯ

“Организацията трябва да запази ~~(съответствието на)~~ продукта по време на обработката и на доставката до определено местоназначение, **за да поддържа съответствието му с изискванията**”

“The organization shall preserve the product during internal processing and delivery to the intended destination **in order to maintain conformity to requirements. As applicable**, preservation shall include identification, handling, packaging, storage and protection. Preservation shall also apply to the constituent parts of a product.”

КЛАУЗА 7.6 (промяна в заглавието)

“Управление на ~~(средствата)~~ оборудването за наблюдение и измерване”

Добавена Забележка – Пояснено е как да се разбира потвърждаването на способността на ползвания компютърен софтуер

“Потвърждаването на способността на компютърния софтуер да удовлетвори предназначенията употреба типично включва проверка и управление на конфигурацията за поддържане на пригодността му за ползване.”

“Confirmation of the ability of computer software to satisfy the intended application would typically include its verification and configuration management to maintain its suitability for use.”

КЛАУЗА 8.2.1 (УДОВЛЕТВОРЕНОСТ НА КЛИЕНТА)

Добавена Забележка – наблюдението на отношението на клиента включва данни от:

- кампании за изследване на удовлетворението
- данни от клиенти за качеството на продукта
- мнения на клиенти
- анализ на загубени клиенти
- похвали
- доклади от дилъри и други

NOTE

Monitoring customer perception may include obtaining input from sources such as customer satisfaction surveys, customer data on delivered product quality, user opinion surveys, lost business analysis, compliments, warranty claims, dealer reports

КЛАУЗА 8.2.2 (ВЪТРЕШЕН ОДИТ)

Добавено изискване(?) за водене на записи за одитите и за резултатите от тях

Редакция за отговорностите за действия

“Ръководството, отговорно за одитираната област, трябва да осигури, **че всякакви нужни корекции и коригиращи действия са предприети** (~~предприемането на действия~~) без забавяне ...”

Добавена забележка за справка с ISO 19011

КЛАУЗА 8.2.3/3-то изречение (НАБЛЮДЕНИЕ/ИЗМЕРВАНЕ НА ПРОЦЕСИ)

Редакция на текст

“Когато планираните резултати не са постигнати, трябва да бъдат предприети **подходящи корекции и коригиращи действия** (~~така, че да се осигури съответствието на продукта~~)”

Добавена забележка

При определяне на методи да се отчитат вида и обхвата на наблюдението и измерването на процесите във връзка с тяхното влияние върху съответствието с изискванията за продукта и върху ефикасността на СУК

The organization shall apply suitable methods for monitoring and, where applicable, measurement ...

NOTE

When determining suitable methods, the organization **should** consider the type and extent of monitoring or measurement appropriate to each of its processes in relation to their impact on the conformity to product requirements and on the effectiveness of the quality management system.

КЛАУЗА 8.2.4/параграф 3 (НАБЛЮДЕНИЕ / ИЗМЕРВАНЕ НА ПРОДУКТА)

Уточняваща редакция

“Пускането на продукта и предоставянето на следпродажбени услуги за клиента не трябва да се извършват, ако планираните мерки (виж т. 7.1) не бъдат завършени удовлетворително ... “

КЛАУЗА 8.3 (УПРАВЛЕНИЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВАЩ ПРОДУКТ)

Редакции с размествания на текстове, но без да се мени смисълът и обемът на изискванията

Уточняващи редакции

“**Ако е практично**, организацията трябва да се разпорежда с несъответстващия продукт по един или няколко от следните начини: ...”

Where practicable, the organization shall deal with nonconforming product by one or more of the following ways:

d) by taking action appropriate to the effects, or potential effects, of the nonconformity when nonconforming product is detected after delivery or use has started.

ДРУГИ

Новият ISO 9001 ще бъде версия 2008

Версия 2008 се очаква към ноември 2008. Тя ще замени ISO 9001:2000

Заварените СУК – една година преходен период

Нов ISO 9004 с версия 2009. ISO 9004 – големи промени спрямо ISO 9004:2000

Този документ е част от онлайн библиотеката на Алфа Куолити - www.alphaquality.org/bibl/bibl.html

До публикуването на ISO 9004:2009 ще действат ISO 9000:2005, ISO 9001:2008 и ISO 9004:2000

ИЗМЕНЕНИЯТА – БЛИЗО ИЛИ ДАЛЕЧ СА ТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ПРАКТИКИ НА ВНЕДРЯВАНЕ?

(Коментар, свързан с някои направени промени в стандарта)

Има ли вече практики, които може да се нарекат “български”, ако става дума за въвеждане и прилагане на стандартизирани системи за управление? Вероятният отговор не е еднозначен, но, ако приемем постановката, че “по-скоро има такива”, тяхното обявяване и опит за обективна преценка биха били полезни за всички.

Въвеждането на версия 2008 предполага да се ревизира и осмисли досегашната ни практика по изграждане и прилагане на СУК, както и на ИСУ на основа на СУК. Това става трудно, ако говорим за обобщаващи българската практика анализи и за опити за извеждане на универсално приложими поуки. Но ще е доста по-лесно и бързо да се направи в обхвата на една Организация, при което получените изводи пряко ще се включат в плановете за подобрения, изпълнението на които ще бъде паралелно с развитието в посока към версия 2008.

Такава информация би била полезна и за онези Организации, които тепърва почват да градят свои системи.

Отговаряйки на темата за “българските практики”, нашата позиция на консултанти ни дава предимството, че познаваме редица различни Организации и разполагаме с впечатления, получени по различни поводи.

Кои практики добиват черти на характерни и как се отнасят те към новия стандарт?

1) Познаваме ли добре законите?

Не само занемарени, но и донякъде неразбрани са познаването и прилагането на нормите на външните документи с изисквания. Изцяло вторачени в клиента, ние не отдаваме достатъчно значение на законовите и други външни норми, макар те да са често с приоритет пред клиентските изисквания.

Във версия 2008 се изисква познаване и прилагане на всички външни изисквания, но само ако те са свързани с продукта – последното уточнение е заложено в клауза 4.2.3/f. То е важно и предпазва Организациите от екстремисти, които преди, и сега, сляпо търсят и искат да има пълно съответствие с всички закони.

2) Подход на реалното управление ли е процесният подход?

За съжаление, отговорът по-често е НЕ или САМО ОТЧАСТИ. Процесите на СУК най-често са само споменати или описани в документацията, но без това да е достатъчно полезно и приложимо за нуждите на реалните практики на управление.

Повечето СУК и ИСУ на основа на СУК не се занимават задълбочено и достатъчно професионално в материята “наблюдение и измерване на процесите”. Не се набира информация от последващи проверки, която да позволи извеждане на тенденции. Оттук следва и това, че реалният мениджмънт трудно свързва своите практики с практиките на СУК.

Версия 2008 насочва вниманието към това, че управлението на процесите трябва да се насочва към получаване на желаните изходи (резултати). Тук ние виждаме силна предпоставка, ако това наистина стане, реалният мениджмънт да се преориентира в посока на процесния подход като основа на управлението.

3) Какво е “продукт”?

Отговорът, валиден за стандарта ISO 9001, беше (и сега ще си остане) в забележка към клауза 1.1, в която се казваше, че продуктът е предназначен за или е поискан от клиент. Това пояснение не само отразява клиентската ориентация на ISO 9001, но също помага при проектиране и внедряване на системи вниманието да се фокусира в един по-тесен “продуктов” обхват.

До какво още доведе това фокусиране? До това, че редица полезни инструменти на стандарта (идентификация, проследимост, наблюдение и измерване, НСП и др.) бяха прилагани предимно върху готовия продукт за сметка на занижено или липса на внимание към продукта в междинните фази на изработка или при постъпването му на входа на процеса като материал.

Във версия 2008 това подхлъзване е предвидено и е осигурено да не се допуска.

4) Кое е “външен процес” и кое не е?

Размислите по този въпрос са били винаги неизбежни, а резултатите от тях – те не винаги са убедителни и адекватни.

Ахилесовата пета на процесното управление в нашите практики винаги е била в управлението на външни процеси. Оправданието “там не може да се месим и няма как да управляваме” донесе значими пропуснати ползи от това, че не се прилагат професионално издържани схеми на взаимодействия с външни подизпълнители.

Във версия 2008 като че най-голям принос за изясняване на нещата има в частта за външните процеси. Забележките 2 и 3 към клауза 4.1 отговарят на двата въпроса –

кое е “външен процес” и в каква степен може да се прилага управление към него. Вижда се и възможността да се насочват и външните процеси отново в посоката на получаване на желани изходи.

5) “Документалните догми” – какво е това и има ли ги всъщност?

Документалната догма се изразява в масово практикуваното тесногръдо прочитане на стандарта и, като следствие, масово създаваните 6 документирани процедури и толкова на брой записи, колкото пъти в стандарта ISO 9001 е казано “виж т. 4.2.4”.

Оттук тръгват прочутото матричарство и масовото преписване на документи.

Въпреки изричните декларации, че стандартът няма за цел да налага единен модел на управление и че съставът, обемът и стилът на документирани процедури трябва да са адекватни на реалностите във всяка Организация, стотици са системите, в които наистина има 6 на брой документирани процедури и едни колко си форми за записи. Нещо повече – има консултанти, които категорично съветват да има 6 процедури, а има и одитори, които при сертификация броят до 6...

Във версия 2008 е дадена възможност за свободно комбиниране при разполагане на елементите и на изискванията на стандарта в документи. Това личи от Забележка 1 към клауза 4.2.1. Така, в граничен случай, всичките 6 документирани процедури може вече да са разположени в тялото на един документ. Подобно е и със записите. Иначе казано – всяка Организация може да разпредели по най-удобния за нея начин изискванията на стандарта в комплекта документи.

6) Кое е по-важно – да си добре обучен или да си компетентен?

Естествено – второто! Това беше ясно и преди, но стандартът, в клауза 6.2, ни кара да си отвличаме вниманието към действия за установяване на ефекта от обучение или други действия, проведени в полза на постигане на компетентност.

Досегашната практика роди твърде много кухи и механично прилагани хватки, чрез които, като че ли, се оценява някакси ефектът от обучение или от други действия.

Във версия 2008 е премахнат акцентът върху обучението. Казано е, че обучение се прави “където е подходящо”. Така понятията “обучение” и “други действия” имат вече еднаква значимост, а това ще води до по-голяма свобода и инициативност на практическите действия. И още – не се търси отговор на мъглявото понятие “ефект

от обучение”, а пряко и съвсем прагматично е посочено да се потърси отговора на въпроса дали е постигната желаната (необходимата, планираната) компетентност.

7) За тези, които нямат добри или изобщо нямат технологии

Някой трябва компетентно и доказуемо да посочи точно какви инфраструктура и работна среда са необходими, за да може да се постига съответствие на продукта с изискванията в хода на процесите по създаването му.

Ако става дума за материалното производство (т.е., в термините на ISO 9000 – това е производство на продукт от категорията “хардуер”), този “някой” в най-добрия случай е технолог или (може да има друга длъжност) специалист с добри знания за процесите и за продукта. Трябват знания и за продуктите стандарти, където обикновено се дават изисквания за елементи “работна среда” и “инфраструктура”.

Ако става дума за “производство” на услуги или за приготвяне на храни, нещата там най-често са по-сложни, но пак по същия начин е нужна компетентна фигура, която да укаже, а даже и да поеме отговорност за зададени елементи и стойности.

Българската практика по прилагане на стандарта често е такава, че ръководствата си спестяват фигурата на технолога (по-общо казано, на предметния специалист) и тези грижи и отговорности или остават непокрити или “поети” от зает управител.

В резултат, редица производства вървят “от само себе си” и “както може”, а грешки и подобрения се обработват по метода на пробите и грешките.

Във версия 2008 е направен прекалено плах и очевидно недостатъчен опит нещата да си дойдат на мястото – казано е, че в инфраструктурата може да се включва и елемент “информационни системи” и това, че работната среда може да отчита и такива фактори като шум, температура, влажност, осветление, също и климатични въздействия. Това ни кара да предупредим – необходимо е особено професионално внимание към условията, в които протичат процесите по създаване на продукта.

КАКВО НОВО В ИНТЕГРИРАНИТЕ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Грешка би било да се подвеждаме по широко разпространените изказвания за това, че във версия 2008 няма кой знае какви изменения и не е проблем тя да се внедри. Всъщност, това като факт е вярно, но грешката се състои, ако спрем само дотук.

Внимателният анализ на ситуацията около версия 2008 показва със сигурност това, че в професионалните общности и в техническия комитет 176 на ISO държат на версия 2000 и излизането на версия 2008 не е само заради рутинното периодично обновяване, а е и да подкрепи версия 2000, да проясни някои моменти в нея и да подсили съвместимостта на СУК със системи по другите стандарти за управление.

Следват неизбежно два сигурни извода, които подкрепят значението на ISO 9001:

- колкото и да нараства разнообразието от различни стандарти за системи, всички те се очаква да стъпят на постановките на ISO 9001 и на СУК – независимо дали СУК ще е “заварена” или ще се вгражда в интегрирана схема още от началото;
- колкото и да е добре от позицията за изграждане на ИСУ стандартът ISO 9001 да бъде универсален и многозначен, толкова по-силна става нуждата от секторните стандарти, които го интерпретират по специфичен начин в браншовите области.

Има ли “ново” при ИСУ, което да идва от въвеждането на версия 2008?
Не се ли оказва, че една част от “новото” е по-скоро загърбено “старо”?

Но нека се върнем в началото и направим опит за обобщение...

ВОДЕЩИ МОТИВИ

- единично представените системи (само “качество”, “само “околна среда” и т.н.) отстъпват по ползи, значение и конкурентна сила пред интегрираните системи;
- интегрираните системи може да бъдат най-различни като състав от компоненти, но очакваната им основа е СУК по ISO 9001 или съответният секторен стандарт;

МОТИВИ, В КОИТО ИМА НОВ ЕЛЕМЕНТ

- СУК може да бъде основа или основен компонент на ИСУ, само ако не е прост сбор от процеси, а е система от свързани и добре работещи процеси, които дават каквото се изисква и очаква от тях. Иначе, СУК е баласт, който задържа ИСУ;
- засилен акцент за познаване и прилагане на пълния сбор от външни изисквания (законови, нормативни, регулативни, правни). Акцентът е естествено пренесен

от възможните компоненти на една ИСУ – ISO 14001, ISO 22000, ISO 27001, и др.,
където това е едно от основните и най-важни изисквания